

Τίτλος Μαθήματος	Εισαγωγή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων: Θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις				
Κωδικός Μαθήματος	ADE102				
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	1ο εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Δρ Ελένη Παπαιωάννου Νικολέττα Ιωάννου				
ECTS	10	Διαλέξεις / εβδομάδα	/	Εργαστήρια / εβδομάδα	/
Στόχος Μαθήματος	<p>Το μάθημα «Εισαγωγή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων: Θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις» έχει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το ευρύτερο πεδίο της Εκπαίδευσης Ενηλίκων, μελετώντας το θεωρητικό πλαίσιο, σύγχρονες τάσεις και πρόσφατα ερευνητικά ευρήματα. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα διερευνηθούν με κριτικό τρόπο ερωτήματα όπως τα ακόλουθα, συνδυάζοντας τη θεωρητική γνώση με την ενεργητική μάθηση, την κριτική σκέψη και τον στοχασμό πάνω στην εμπειρία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιοι είναι οι όροι που έχουν επικρατήσει διαχρονικά στο πεδίο;. Ποιες είναι οι διαφοροποιήσεις και οι συνδηλώσεις τους; • Πώς ορίζεται η ενηλικιότητα; Ποια είναι τα χαρακτηριστικά ενός ενηλίκου και πώς αυτά επηρεάζουν τη μάθηση των ενηλίκων και τον ρόλο του εκπαιδευτή; • Ποιες είναι οι σημαντικότερες τυπολογίες και μοντέλα στην εκπαίδευση ενηλίκων; Ποιο είναι το ιδεολογικό και θεωρητικό υπόβαθρο αυτών; Ποιες σύγχρονες προκλήσεις αναδύονται; • Ποιες είναι η αλληλεξαρτήσεις φιλοσοφικών ρευμάτων και εκπαίδευσης ενηλίκων; Πώς μπορούν οι φιλοσοφικές θεωρίες να ερμηνεύσουν τις εκάστοτε πρακτικές και πως επηρέασαν διαχρονικά την εξέλιξη του πεδίου; • Υπάρχουν εμπόδια στη συμμετοχή των ενηλίκων σε εκπαιδευτικές/μαθησιακές δραστηριότητες; Ποια είναι & πώς τα αντιμετωπίζουμε, ιδιαίτερα στο σύγχρονο κοινωνικο-οικονομικό πλαίσιο; • Ποια είναι τα πιθανά οφέλη από τη συμμετοχή των ενηλίκων σε 				

	<p>εκπαιδευτικές/μαθησιακές δραστηριότητες; Πώς κατανέμονται σε ιδιωτικό και συλλογικό επίπεδο;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πώς μπορεί να γίνει η διάγνωση και καταγραφή μαθησιακών αναγκών; Πώς προσεγγίζουμε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες; • Πώς σχεδιάζουμε προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων; Πότε ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης ενηλίκων είναι αποτελεσματικό και ποιος ο ρόλος του εκπαιδευτή ενηλίκων; • Ποιος είναι ο ρόλος του εκπαιδευτή ενηλίκων σήμερα και ποιες δεξιότητες καλείται να κατέχει για να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ενήλικων εκπαιδευομένων; • Ποια η σημασία της επαγγελματικής ανάπτυξη του εκπαιδευτή ενηλίκων και πώς αυτή μπορεί να συμβάλει στην επαγγελματοποίηση του; 		
<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p>	<p>Μετά το πέρας του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να:</p> <p>Σε επίπεδο γνώσεων</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να γνωρίζουν βασικές έννοιες και παραδοχές του πεδίου της Εκπαίδευσης Ενηλίκων. 2. Να κατανοούν τις βασικές θεωρίες, μοντέλα και τυπολογίες εκπαίδευσης ενηλίκων. <p>Σε επίπεδο δεξιοτήτων</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να συσχετίζουν τις φιλοσοφικές επιδράσεις, ιδεολογικές παραδοχές και επιστημολογικές αναζητήσεις του πεδίου. 2. Να διεξάγουν διερεύνηση αναγκών, σχεδιασμό και αξιολόγηση προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων, τόσο για τον γενικό πληθυσμό όσο και για ευάλωτες κοινωνικά ομάδες. <p>Σε επίπεδο στάσεων</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Να υιοθετήσουν κριτική στάση απέναντι στις παραδοχές, στις τάσεις και στις πρακτικές στο πεδίο της εκπαίδευσης ενηλίκων. 		
<p>Προαπαιτούμενα</p>	<p>Κανένα</p>	<p>Συναπαιτούμενα</p>	<p>Κανένα</p>
<p>Περιεχόμενο Μαθήματος</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εννοιολογικές εκπαιδευομένων προσεγγίσεις & Χαρακτηριστικά ενηλίκων 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Τυπολογίες και μοντέλα εκπαίδευσης ενηλίκων • Φιλοσοφικές βάσεις της εκπαίδευσης ενηλίκων • Ιστορική εξέλιξη του πεδίου • Τάσεις, προκλήσεις και αντιφάσεις της εκπαίδευσης ενηλίκων στο σύγχρονο κοινωνικο-οικονομικό πλαίσιο • Κίνητρα και εμπόδια συμμετοχής ενηλίκων σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες • Ευρύτερα οφέλη από τη συμμετοχή των ενηλίκων σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες • Διάγνωση Μαθησιακών Αναγκών και ζητήματα διευκόλυνσης της μάθησης στους ενηλίκους, με έμφαση σε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες • Σχεδιασμός και αξιολόγηση προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων • Επαγγελματικό προφίλ του Εκπαιδευτή Ενηλίκων • Επαγγελματισμός στην Εκπαίδευση ενηλίκων: ο ρόλος του εκπαιδευτή ενηλίκων • Επαγγελματική ανάπτυξη και επαγγελματοποίηση του εκπαιδευτή ενηλίκων
<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Το μάθημα πραγματοποιείται με συνδυασμό διαλέξεων, πρακτικών ασκήσεων και εφαρμογών, προάγοντας την εμπειρική μάθηση, τη συνεργατικότητα (εργασία σε ομάδες), την αυτενέργεια και τον κριτικό στοχασμό. Το μάθημα οργανώνεται σε 13 συναντήσεις οι οποίες εμπεριέχουν και εργαστηριακές ασκήσεις κατά τις οποίες οι φοιτητές/τριες, σε συνεργασία μεταξύ τους και με τον/την διδάσκοντα, ασχολούνται με ερωτήσεις- προβλήματα, καθώς και μελέτες περίπτωσης στο πεδίο του γνωστικού αντικειμένου. Οι εργαστηριακές αυτές ασκήσεις έχουν χαρακτήρα προσομοίωσης σε ζητήματα που θα αντιμετωπίσουν οι φοιτητές/τριες κατά την άσκηση του επαγγελματικού τους ρόλου. Επιπρόσθετα, κατά την εναρκτήρια συνάντηση διεξάγεται η σύναψη μαθησιακού συμβολαίου, ώστε το μάθημα να προσαρμοστεί, όσο το δυνατό, στις ανάγκες των φοιτητών/τριών. Ειδικότερα, πέρα από τη διάλεξη, κατά τη διεξαγωγή του μαθήματος θα χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες τεχνικές και μέσα διδασκαλίας, κάνοντας παράλληλα χρήση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνίας .</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Μαθησιακό συμβόλαιο, • Εβδομαδιαίες Δραστηριότητες που προάγουν τον κριτικό στοχασμό των φοιτητών/φοιτητριών, • Journal club - Μελέτη πρόσφατης αρθρογραφίας ώστε να προάγεται η αυτενέργεια αλλά και η συνεργασία των φοιτητών/φοιτητριών – Κάθε ομάδα (2-4 ατόμων) παρουσιάζει συνοπτικά ένα άρθρο που επιλέγει από την πλέον πρόσφατη βιβλιογραφία δημοσιευμένο σε κάποιο έγκριτο περιοδικό του πεδίου, • Μικροδιδασκαλίες, • Σχεδιασμός προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων, • Συμμετοχή σε ομάδες εστιασμένης συζήτησης (focus group discussions).
Βιβλιογραφία	<p>A. Βιβλία</p> <p>Bohlinger, S., Haake U., Jørgensen C.H., Toiviainen H. & Wallo A. (2015). <i>Working and Learning in Times of Uncertainty: Challenges to Adult, Professional and Vocational Education</i>. The Netherlands: Sense Publishers</p> <p>Cross, J. (2014). <i>Motives and barriers affecting participation in lifelong learning activities by older adults</i>. California State University: Fullerton.</p> <p>Cross, K. P. (1981) <i>Adults as Learners: Increasing Participation and Facilitating Learning</i>, San Francisco: Jossey-Bass.</p> <p>De la Fuente, A., & Ciccone, A. (2002). <i>Human Capital in a Global and Knowledge-Based Economy. Final Report</i>. Brussels: European Commission.</p> <p>Evans, R., Kurantowicz, E. & Lucio-Villegas, E. (2016). <i>Researching and Transforming Adult Learning and Communities: The Local/Global Context</i>. The Netherlands: Sense Publishers.</p> <p>Egetenmeyer, R. and Nuissl, E. (Eds.) (2010) <i>Teachers and Trainers in Adult and Lifelong Learning Asian and European Perspectives</i>. Frankfurt am Main: Peter Lang.</p> <p>Falk, I., Golding, B., & Balatti, J. (2000). <i>Building communities: ACE, lifelong learning and social capital</i>. Melbourne, Australia: Adult, Community and Further Education Board.</p> <p>Feinstein, L., Hammond, C., Woods, L., Preston, J., & Bynner, J. (2003). <i>The Contribution of Adult Learning to Health and Social Capital. Wider Benefits of Learning Research</i>, Report No 8. London: Institute of Education</p> <p>Jarvis, P. (2004). <i>Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Κατάρτιση: Θεωρία και Πράξη</i>. Αθήνα : Μεταίχμιο</p> <p>Jarvis, P. (2007). <i>Οι θεμελιωτές της εκπαίδευσης ενηλίκων</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο.</p>

- Καραλής, Θ. (2013). *Κίνητρα και εμπόδια για τη συμμετοχή των ενηλίκων στη δια βίου εκπαίδευση*. Αθήνα: ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, ΙΜΕ-ΓΣΕΒΕ
- Καψάλης, Α. & Παπασταμάτης, Α. (2013) *Εκπαίδευση ενηλίκων*. Αθήνα : Σιδέρης
- Κόκκος, Α. (2005). *Εκπαίδευση Ενηλίκων: Ανιχνεύοντας το πεδίο*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Κοντάκος, Α.& Γκόβαρης, Χ. (2006). *Θεωρίες και μοντέλα εκπαίδευσης ενηλίκων*. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
- Livingstone, D.W. & Guile, W. (2012). *The Knowledge Economy and Lifelong Learning: A Critical Reader*. The Netherlands: Sense Publishers.
- Lattke, S. & Jütte, W. (2014), *Professionalisation of Adult Educators, International and Comparative Perspectives*. Frankfurt am Main: Peter Lang
- Mayo, P. (2013). *Learning with Adults: A Reader* The Netherlands: Sense Publishers.
- Merriam S. B. & Cunningham P. M. (1989). *Handbook of Adult and Continuing Education*. San Francisco, Jossey-Bass.
- Mezirow, J. (2007). *Η μετασχηματίζουσα μάθηση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Milana, M. & Nesbit, T. (2015). *Adult Education and Learning Policy: A Worldwide Review*. NY, USA: Palgrave Macmillan.
- Panitsides, E.A. & Talbot, J. (2016). *Lifelong Learning: Concepts, Benefits and Challenges*. NY, USA: Nova Science.
- Πανισίδου, Ε. (2013). *Δια Βίου Εκπαίδευση: Μια σύγχρονη «Πανάκεια»;* *Ευρύτερα Ατομικά και Κοινωνικά Οφέλη*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.
- Παπασταμάτης Α. (2010). *Εκπαίδευση Ενηλίκων για Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες*. Αθήνα : Σιδέρης
- Παπασταμάτης, Α. (2010.) *Εκπαίδευση Ενηλίκων: Θεμέλια Διδακτικής Πράξης*. Αθήνα : Σιδέρης
- Παπασταμάτης, Α., Βαλκάνος, Ε., Πανισίδου, Ε. & Ζαρίφης, Γ. (2010). *Δια Βίου Μάθηση & Εκπαιδευτές Ενηλίκων: Θεωρητικές και εμπειρικές προσεγγίσεις*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.
- Preston, J., & Green, A. (2003). *The Macro-Social Benefits of Education, Training and Skills in Comparative Perspective. Wider Benefits of Learning, Research Report No 9*. London: Institute of Education.
- Preston, J., & Hammond, C., (2002). *The Wider Benefits of Further Education: Practitioner Views. Wider Benefits of Learning, Research Report No 1*. London: Institute of Education.
- Psacharopoulos, G., & Patrinos, C. (2002). *Returns to Investment in Education: A further update*. Washington, DC: World Bank.
- Research voor Beleid and PLATO (2008) *ALPINE – Adult learning professions in Europe: A study of the current situation, trends and issues*. Zoetermeer: Research voor Beleid. Key competences of the adult educators in Europe
- Research voor Beleid (2010a) *Key competences for adult learning professionals Contribution to the development of a reference framework of key competences for adult learning professionals, Final report*. Zoetermeer: Research voor Beleid.
- Rogers, A. (1999). *Η Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Αθήνα : Μεταίχμιο.
- Schön, D. A. (1983). *The reflective practitioner*. New York: Basic Books.
- Schuller, T., Preston, J., Hammond, C., Brassett-Grundy, A., & Bynner, J.

	<p>(2004). <i>The Benefits of Learning: The impact of education on health, family life and social capital</i>. London: Routledge Falmer.</p> <p>Schultz, W.T. (1963). <i>The Economic Value of Education</i>. New York: Columbia University Press.</p> <p>Usher, R. & Edwards, R. (1994). <i>Education and post modernism</i>. London: Routledge.</p> <p>B. Επιλεγμένη (πρόσφατη) Αρθρογραφία επιστημονικών κειμένων από έγκριτα περιοδικά του πεδίου όπως</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Adult Education Quarterly,</i> • <i>International Journal of Lifelong Education,</i> • <i>Studies in Continuing Education ,</i> • <i>Studies in the Education of Adults,</i> • <i>Adult Learning,</i> • <i>Journal of Adult and Continuing Education κ.λπ.</i>
Αξιολόγηση	<p>Διαμορφωτική αξιολόγηση με συνεπή ανατροφοδότηση. Ειδικότερα, η τελική αξιολόγηση θα συνδιαμορφωθεί από τις ακόλουθες παραμέτρους μέσω χρήσης φακέλων των εκπαιδευομένων (portfolios):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συμμετοχή σε κριτικο-στοχαστικές δραστηριότητες & ομάδες εστιασμένης συζήτησης....10% • Journal club10% • Εκπόνηση 2 γραπτών εργασιών (εκ των οποίων η μία αφορά στο σχεδιασμό προγράμματος εκπαίδευσης ενηλίκων).... 30% • Γραπτή εξέταση 50% <p>Παράμετροι αξιολόγησης των εργασιών</p> <p>1.ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ, ΕΣΤΙΑΣΗ & ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ</p> <p>Τεκμηρίωση σκοπιμότητας</p> <p>Σαφήνεια διατύπωσης σκοπού</p> <p>Ανάλυση επιχειρημάτων</p> <p>Κριτική/συνθετική προσέγγιση του θέματος</p> <p>Πληρότητα ανάπτυξης του θέματος</p> <p>Βιβλιογραφική υποστήριξη θέσεων</p> <p>Έκταση & ποιότητα βιβλιογραφίας</p> <p>2.ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ</p> <p>Λογική κατανομή του υλικού (εισαγωγή, ενότητες, συμπερασματικές κρίσεις)Συνοχή-σύνδεση παραγράφων και (υπο)ενοτήτων</p> <p>Σαφήνεια διατύπωσης</p> <p>3.ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ & ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</p>

	Τήρηση προδιαγραφών της εργασίας Παράθεση βιβλιογραφικών παραπομπών & αναφορών σύμφωνα με το σύστημα APA
Γλώσσα	Ελληνικά